

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
02 сентябрь 2019 ел

№ 29

КАРАР

"Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл жирлегендә 2019 -2023 елларга кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм итү программасын кабул итү турында"

Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл жирлегенә территориясендә кече һәм урта эшқуарлык субъектлары тарафыннан эшмәкәрлек эшчәнлегенә алып бару өчен уңай икътисади мохит булдыру һәм кече һәм урта эшқуарлык субъектлары тарафыннан кече һәм урта эшмәкәрлек эшчәнлегенә алып бару максатыннан, 14 ст. 1 өзек 28 пункты нигезендә "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон», Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында «2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон», Татарстан Республикасында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында «2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл жирлегенә Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл жирлегенә:

1. Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл жирлегендә 2019-2023 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасын яңа редакциядә (1 нче кушымта) расларга.
2. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл жирлегенә Башкарма комитетының 2019 елның 24 маендагы 27 номерлы " Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программасын кабул итү турында" карары үз көчен югалткан дип танырга.
3. Өлегә карарның» Татарстан Республикасы Хокукый мәгълүматның рәсми порталында " (PRAVO TATARSTAN.RU) һәм «Сарман муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.
4. Өлегә карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Зур Нөркәй авыл жирлегенә
башкарма комитеты житәкчесе

Р.М.Гайсин

Зур Нөркэй авыл жирлеге
башкарма комитетынын
«02 " сентябрь 2019 ел № 29
караына 1 нче кушымта

**Зур Нөркэй авыл жирлегендә 2019-2023 елларга
кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү Программасы**

Программа Паспорты
2019-2023 нче елларга Сарман муниципаль районы Зур Нөркэй авыл жирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм итү

Программаның исеме:	"2019-2023 елларга муниципаль район Зур Нөркэй авыл жирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкка ярдәм итү программасы"
Программаның заказчысы:	Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Зур Нөркэй авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны эшләүчеләр:	Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Зур Нөркэй авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның Нигезе:	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 6 октябрдәге Федераль закон»; 2. «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында " 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон»; 3. «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында " 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы»; 4. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Зур Нөркэй авыл жирлеге Уставы
Программаның максаты:	<ul style="list-style-type: none"> - Сарман муниципаль районы Зур Нөркэй авыл жирлегендә кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру. -халыкның икътисади күтәрелеше һәм мәшгульлеге проблемаларын кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хисабына хәл итү;
Программаның бурычлары	<ul style="list-style-type: none"> - Сарман муниципаль районы Зур Нөркэй авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм инфраструктурасын үстерү; -Барлык дәрәжәдәге бюджетларга кече һәм урта бизнестан салым керемнәрен арттыру; -Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын арттыру. -Жир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм жир базарын үстерү; -Минималь хезмәт хақы күләмен минималь куллану бюджетының бәя күләменнән ким булмаган күләмдә тәмин итү; - Бизнес-хакимият коммуникацияләр системасын үстерү-жәмгыять; -Халыкны эш белән тәмин итү өлкәсендә баланслы икътисади сәясәтне исәпкә алып, халыкны кече бизнес өлкәсенә жәлеп итү өчен өстәмә стимуллар булдыру;; -Кече бизнес өлкәсендә мәшгуль кешеләрне социаль яклау белән тәмин итү. -Халыкның тормыш шартларын яхшыртуда кече бизнесның ролен арттыру.

<p>Программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы</p>	<p>-Татарстан Республикасы бюджеты акчалары кече һәм урта эшкуарлык субъектларына дәүләт ярдәме күрсәтүгә юнәлдерелгән (конкрет суммалар күрсәтмичә генә мөмкин булган акча чыганагы буларак фаразлана);</p> <p>- Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл җирлеге бюджеты акчалары (программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм «Зур Нөркәй авыл җирлеге " муниципаль берәмлеге бюджеты нигезендә ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш):</p> <p>2019-50 мең сум.;</p> <p>2020-50 мең сум.;</p> <p>2021-50 мең сум.;</p> <p>2022-50 мең сум.;</p> <p>2023-50 мең сум.;</p> <p>-бюджеттан тыш чыганаclar акчалары.</p>

Программа Бүлекләре:

1. Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл җирлегендә кече эшмәкәрлекнең торышын анализлау
2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәләлеген көтелгән бәяләү
4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре.
5. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр
- 6 программаны тормышка ашыру механизмы
7. Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл җирлегендә 2019-2023 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чаралары

1. Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышына анализ

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады алга киткән илләрдә кече эшкуарлык дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенә двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы җәмгыятьнең эшлекле тормышының динамик һәм сыгылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели.:

үзенә тормыш дәрәжәсен һәм лаеклы яшәү дәрәжәсен мөстәкыйль тәәмин итүче һәм гражданлык җәмгыятенә тотрыкландыручы сәяси көче булган урта класс өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, җәмгыятьтә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлыкның житештерү структурасын тиз үзгәртеп коруы, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр булдыру һәм куллану сәләте.

Шуңа бәйле рәвештә Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл җирлегендә Кече эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлығы туа.

Әлеге Програма «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлдәгә 209-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнде»; Бүген безнең авыл жирлегендә бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар да бар, ул Россия Федерациясе Хөкүмәте, Татарстан Республикасы Хөкүмәте һәм жирлекнең жирле үзидарә органының максатчан сәясәте аркасында көчәя бара.

2019 елның 1 гыйнварына кече эшмәкәрлек түбәндәгә күрсәткечләр белән характерлана:

№ п/п	Күрсәткечләр атамасы	үлчәү берәмлеге	2019 елгы хисап	2020 ел. фараз	2020 ел. фараз
1	Зур Нөркәй авыл жирлегендә теркәлгән кече эшмәкәрлек субъектларының гомуми саны	ед.	9	13	13
2	Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл жирлегендә теркәлгән кече предприятиеләр саны	ед.	4	-	-
3	Алардан:				
	авыл хужалыгы	ед.	1	2	2
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	ед.	3	4	4
	Башка тармаклар	ед.			
4	Шәхси эшмәкәр буларак теркәлгән физик затлар саны	чел.	5	7	7
5	Хезмәт хакы фонды		70	70	90
6	Уртача хезмәт хакы		11	11	15

2. Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү проблемалары һәм нигезләү аларны программа ысуллары белән хәл итү зарурлығы

Хәзерге вакытта Сарман муниципаль районының Зур Нөркәй авыл жирлегендә кече һәм уртаэшқуарлык шактый ныклы позициядә булуға карамастан, кайбер проблемалар һаман да хәл ителмәгән булып кала.

Авылда кече һәм урта эшқуарлык субъектлары эшчәнлеген үстерүне тоткарлаучы факторлар булып торалар:

- инвестицион ресурслардан файдалану кыенлашты, кредит ресурсларының кыенлығы шартларында үз финанс чараларың житмәү;

-гамәлдәгә законнардагы үзгәрешләр турында Кече һәм урта эшқуарлык субъектларының хәбәрдар булмавы, административ киртәләр һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген башкарганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;;

Эшмәкәрлек эшчәнлегә субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм тормышка ашыруны таләп итә торган проблемалар булып торалар:

-кече эшмәкәрлек субъектларының югары социаль җаваплылыгы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын киметү һәм аны «конверт» формада түләү, мәжбүри пенсия иминияте һәм социаль иминият турындагы законнарны үтәмәү);

3. Программаның социаль-икътисадый нәтижәләлеген көтөлгән бәяләү

Программа Сарман муниципаль районының Зур Нөркәй авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлтелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль тотрыклылыкның иң мөһим элементларының берсе буларак, кече эшмәкәрлек булдыру һәм тотрыклы эшчәнлеген стимуллаштыручы уңай икътисадый мохит формалаштыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү һәм Кече предприятиеләрне икътисадый ныгыту;
- җирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрнең артуы;
- кече эшмәкәрлек белән шөгьльләнүче хезмәткәрләрнең эш хакын арттыру, эш белән тәмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килүе;
- товар базарын конкуренциягә сәләтле продукция һәм җирле житештерү хезмәтләре белән тәмин итү;
- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль җаваплылыгын арттыру.

4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре

Район халкының тормыш-көн күрешен яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәмин итү максатыннан эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнә:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көн күреш хезмәте күрсәтү;
- Транспорт һәм элемент өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр күрсәтү өлкәсе;

5. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр

1. Кече һәм урта эшкуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләргә киметү.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәме күрсәтү.
3. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү.
4. Зур Нөркәй авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлык турында эшкуарның уңай имиджын һәм уңай җәмәгәтчелек фикерен формалаштыру.
5. Кече һәм урта эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.
6. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшкуарлык инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.
7. Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшкуарлык субъектларының хакимият органнары белән партнерлык мөнәсәбәтләрен урнаштыруга булышлык күрсәтү.
8. Сәнәгать товарлары житештерү өлкәсендә эшкуарлыкны үстерүне стимуллаштыру.

6. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау	РФ, ТР бюджеты, җирлек бюджеты, бюджеттан тыш чыганаclar, кече бизнес субъектларының үз акчалары

Программаның төп башкаруучылары	Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тотатканы	Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл жирлеге Советы

-

7. 2019-2023 нче елларга Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның үсеш программасының төп чаралары турында

Бурыч исеме	төп чаралар исеме	төп чараларны үтәү вакыты	финанслау чыганакалары
Кече һәм урта бизнес субъектлары санын арттыру.	Сарман муниципаль районы Зур Нөркәй авыл жирлеге Кече һәм урта эшкуарлык субъектларының конкурентлылык сәләтен арттыру Сарман муниципаль районы рәсми порталының «кече һәм урта бизнес субъектлары өчен мәгълүмат» битенең эшләвен тәэмин итү, эшкуарлык жәмәгәтчелеге белән аралашу өчен өстәмә майданчыклар булдыру һәм алып бару	2019-2023	Жирле бюджет
Кече һәм урта бизнестә эшләүче хезмәткәрләрнең эш сыйфатын һәм хезмәт шартларын яхшырту, кече һәм урта бизнес субъектларының конкурентлылык сәләтен арттыру	Кадрларны әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү, хезмәтне саклау һәм янғын куркынычсызлыгы таләпләренә өйрәтү өлкәсендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм итү. Хезмәтне саклау, хезмәт шартларын	2019-2023	Республика бюджеты

	махсус баяләү, хезмэт законнары мәсьәләләре буенча методик ярдәм		
Кече һәм урта эшкуарлык субъектларының имиджын, эшлекле активлыгын арттыру, яшьләрнең үз бизнесларын алып баруда компетенцияләрен һәм күнекмәләрен арттыру	«Түгәрәк өстәлләр», конференцияләр, семинарлар, конкурслар, һәм кече һәм урта эшкуарлык субъектлары белән башка чаралар үткөрү юлы белән яшьләр арасында эшкуарлык эшчәнлеген пропагандалау һәм популярлаштыру. Тәҗрибә уртаклашу өчен эшмәкәрләр клубларын булдыру. Үткөрү буенча курслар алга этәрү сайтлар интернетта. Мәктәпләрдә һәм көллияттә конференцияләр, дәресләр, ачык дәресләр, эшмәкәрләр белән очрашулар, конкурслар үткөрү. Мәктәп укучыларының производствога экскурсияләрен оештыру.	2019-2023	Жирле бюджет
Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына финанс ярдәме күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру	Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы, Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы, Татарстан Республикасы буенча хезмэт һәм халыкны социаль яклау министрлыгы линиясе буенча КУЭ субъектларына ярдәм итү программалары белән танышу. Ярдем	2019-2023	Республика бюджеты

	чаралары алуда ярдәм итү		
--	-----------------------------	--	--